

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 432.

A nemzeti génusz.

A „Debreczen“ számára írta: **Göde Jenő.**
— augusztus 23.

Bármilyen elkoptatottnak tünik fel ez a cím, mégsem banálítás. Ez a téma sohasem válhatik unottá és éppen úgy örök tárgya marad a publicisztikának, mint pl. a szerelem a poézisnek. Időtlen időkgig akadai fognak naiv lelkű lírai poéták, akik dalt zengenek róla.

És amíg magyar él ezen a századokon keresztül Európa mostoha gyermekeként tekintett rokontalan földön, akadni fog talán magyar publicista is, aki egyszer-máskor, szakítva a divattal, nem modern szószban feleresztett szarvasgombáról, perverz tónusban tárgyalt politikai pikantériákról és kuliasszatikokról ír cikket, hanem előszedi lelkének azt az idealizmusát, amelyet a sekélyessé vált közélet még meghagyott és betűket ró az örök-egy, örök-szép ideálról: a nemzeti génuszról.

De időszerű is ez a téma most inkább, mint valaha, amikor a nemzet nagy és komoly időknek néz elébe. Amikor a nemzet kormányzata elérkezett legfontosabb feladatai megoldásához, ahhoz az időhöz, amikor alkotásait, munkája eredményeit a nemzet ítélőszéke elé bocsajtja.

Érdemes és kell írni akkor erről a tárgyról, amikor minden borból leskelődik ránk egy-egy hit-szegő és gyáva orvtámadó és a nemzeti élet új korszakának napvilágán egyre-másra kelnek ki a kigyók. A Szláv Dél hőbortos álmanak álmódói törölgetik összetapadt pilláik alól az álmot, Erdélyben Dakórománia nagy történelmi hazugságának alapostolai fanatizálják a népet és folyik a pánszláv és pangermán izgatás is a maguk egész szemérmelenségével Érdemes írni róla akkor, amikor a külföldi sajtó félrevezetett, rosszul értesült vagy tájékozatlan organumai ma-

gyar barbársággal kürtölik tele a világot és amikor Lajtántuli szomszédaink leplezetlen kárörömmel lesnek minden olyan dolgot, amely gyengitheti a magyar nemzetnek az egységben rejlő erejét. Főképen pedig érdemes és kell beszélni erről a témáról akkor, amikor saját magát is marja a magyar. A szocializmus hatalmas és örökéletű igazságait önös érdekük szolgálatában hadirendbe állítja a nemzet ellen néhány hamis próféta és az elvakított, fanatizált tömeg azokkal a szabad eszmékkal támad hazája ellen, amelyek századokon keresztül nem a vörös zászlóra, hanem a három színű lobogóra voltak felírva. — A sötétségnek sajnos, mindenütt, mindenkor létezett és mindenre kapható alakjain kívül, akik rejtett odvaikból lélegzetvesztetten lesik az ó átkos idejük visszatértét, akad egy, egyébként talán magyar szívvvel érző töredék is, amelyik könnyelmű és meggondolatlan feltűnési viselkedéséből vagy vélt mellőzésből szintén fegyvertársul szegődik a nemzet ellenségeihez.

A politikában mindenütt és mindenkor vannak és lesznek ellentétes felfogások és vélemény-különbségek. Meg volt ez a magyar politikában is mindig. De a nemzet évszázados története a tanúság reá, hogy valahányszor a magyart veszély fenyegette, elsimultak ezek az ellentétek, együvé dobbant össze minden szív, egy szent cél szolgálatára szegődött minden kar és betöltötte a lelkeket a nemzeti génusz gondolata.

A magyar publicisztika feladata reá mutatni a nemzet előtt, hogy ime most is ilyen veszélyes időköt élünk. Nagy eszméktől terhes a jövődjéért nagy harcot kell majd megvívnia. — Körül vagyunk véve titkos és nyílt ellenségek egész rajával, véraruló testvérek áskálódnak ellenünk mindenütt. Palástolatlan irigységgel nézik azt a munkát, amelyet nemzetünk megerősítése, gazdagodása és boldogulásá körül folytatunk.

És a nemzet, mint századéveken keresztül minden küzdelmében, most is egymagára, önerejére hagyatva áll.

Szálljon vissza emlékezetünkbe nemzetünk nagy küzdelme ezer esztendő, dicsőséges múltja. Lobogjanak fel a kuruc brigádák, szólaljon meg a töröksip és lobogjanak fenn a Rákóczi Szűzmáris koronái. — Térjenek vissza emlékekbe a 48-as idők névtelen félistenei, térjen vissza az az idő, amikor a serdületlen gyermektől a reszkető agastyánig mindenki ott volt a szent csatán.

És ha betelt a lelkünk a multak ragyogásával, forduljunk magyar szívünk minden hitével, minden bizalmával a jövődjé felé. Azt az országot pedig, amelyet eleink vérünk hullásával szereztek, tartsuk mi meg, fejlesszük nagygyá, hatalmasá egyetértő, összetartó munkával — a nemzeti génusz szent jeleiben.

A közgyűlés és az új szervezet.

A hétfői közgyűlés.

(Saját tudósítónktól.) Az új szervezeti szabályrendelet és azzal kapcsolatban a tisztviselők fizetésrendezésének ügye keresztül ment az összes retorikákon: a szervező — a jogügyi bizottságon, a tanácson és most már a közgyűlés döntését és határozatát várja.

A törvényhatósági bizottság egy egész külön közgyűlést áldoz e nagyfontosságú és évtizedekre kiható ügy tárgyalására.

A hétfőn délután tartandó illetve kezdődő rendkívüli közgyűlés napirendjére semmi más tárgy nincs kitűzve, mint a fizetésrendezés. A közgyűlésre a meghívókat már ki is bocsajtották s ez a következőképp szól:

Meghívó. Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának folyó 1908-ik évi augusztus hó 24-dikén — hétfőn — délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó bizottsági rendkívüli közgyűlésre. Tárgy: 1. A szervezeti szabályrendelet módosítására és a tisztviselők, alkalmazottak, rendőrök és szolgálati személyzet fizetésének rendezésére vonatkozó javaslat. Debreczen, 1908 augusztus 21-én. Wessprémy Zoltán, főispán.

A közgyűlés előreláthatólag nagyon viharos lesz. Két féle fizetésrendezési tervet kerül majd annak előzema elé. Egyik az,

Mrabéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

melyet a szervezőbizottság, majd a jogügyi bizottság többsége elfogadott, a másik a Márton—Juhász—Szentosi-féle tervet, melyet a többségi javaslat mellett az illetők fenttartottak és a közgyűlés elé bocsátának.

A többségi javaslat fővonása az egyforma, így a nagyobb s egyes állásoknál egyenesen indokolatlan emelés, a kisebbségi, a Márton-féle javaslat főelve pedig a progresszivitás, vagyis az, hogy a kisebb állásoknál, melyek természetesen jobban rá vannak szorulva a nagyobb javadalmazásra 30—40 százalékos emelést, a nagyobb állásoknál pedig 15—20 százalékos emelést tervez. Ez által eléri azt, hogy amellet, hogy méltányos fizetésemeléseket alkot, a várost nem terheli, mert az így előálló évi tehertöbblet mindössze 120 ezer korona, míg a többség javaslata szerint csaknem 200 ezer korona, tehát 80 ezer koronával több az adózó polgárok terhére.

A két javaslat közül nagy viták várhatók, valamint bizonyára így lesz a dolog magánál a szervezési szabályzatnál is, amely bizony vajmi csekély indokkal, a bizottsági többségek határozata folytán hatodik tanácsnoki állást és harmadik árvaszéki ülnöki állást szervezett be.

A közgyűlés elé minden irányban nagy érdeklődéssel néznek.

Egyház és iskola. Püspökválasztás.

Azok a nagy református egyházi, közművelődési és magyar nemzeti érdekek, a melyek a tiszántúli egyházkerület püspöki székének betöltéséhez fűződnek: szükségessé teszik, hogy a nagy ügyszó méltóan lapunkban fenti cím alatt egy külön és állandó rovatot nyissunk, melynek vezetését az Egyház és Iskola rovat vezetőjének avatott kezére bízuk.

Lapunknak eddigi magatartásából meggyőződhetek olvasóink, hogy mi Dicsőfi József debreceni lelkész, egyházkerületi főjegyzőnek megválasztását tartjuk a legszerencsésebb és a püspöki hivatáshoz legméltóbb választásnak. És hogy ezuttal is helyes álláspontot foglaltunk el: legfényesebb bizonyítéka ennek a lezajlott választásnak eredménye, amely szerint a négy püspökjelölt

között Dicsőfi József kapta a legtöbb szavazatot.

Ez az eredmény most már arra kötelez bennünket, hogy fokozottabb erővel szolgáljunk az egyházkerület által helyeselt ügyet. Szolgálni fogjuk tehát kitartással és mindenkor az ügyszó méltó komolysággal. Egyik fő célunk az, hogy olvasóinkat az eseményekről lehetőleg gyorsan, de mindenkor a valósághoz hűsálynnyal hűen értesítsük, másik célunk pedig az, hogy némely sajtótermék célszerű ráfogásainak, a valóságot elferdítő és csakis megtévesztést célzó közleményeinek állandó és megbízható cáfolói legyünk.

E rovatban közlendő tudósítások feltétlenül hitelt érdemlő és beavatott forrásból kerülnek a nyilvánosság elé, ami természetesen nem zárja ki azt, hogy ettől a forrástól függetlenül a választással kapcsolatos egyéb cikkek lapunknak más helyén meg ne jelenhessenek.

Gróf Tisza István nyilatkozata. A helybeli E. H. e hó 21-iki számában e cím alatt megjelent közleménnyel szemben feltétlenül megbízható helyről jelentik a következőket:

Nem való az, mintha gr. Tisza István azt a kijelentést tette volna, hogy „most már Erőss Lajos az az ember, akit a maga részéről szívesen látna a püspöki székben”. Eppen ellenkezőleg áll a dolog. Gróf Tisza István a választás eredményének kihirdetésekor azt a kijelentést tette magának gróf Dégenfeld Józsefnek, hogy „most már ami csekély befolyása van, azt Dicsőfi József egyházkerületi főjegyző megválasztása érdekében fogja érvényesíteni.”

Az E. H. idézett — célszerű — közleményéhez még a következő megjegyzéseket fűzzük:

Gr. Tisza István nem is tehet az E. H. által idézett nyilatkozatot. Mert hiszen köztudomású, hogy gr. Tisza István Dávidházy Jánost látta volna legszívesebben a püspöki székben. Köztudomású az is, — mert

hiszen a helybeli, sőt a fővárosi lapoknak némelyike is közölte annak idején — hogy Dicsőfi József és Dávidházy Jánosnak párthívei mindjárt a püspökválasztást elrendelő júliusi egyházker. gyűlés után közös értekezletet tartottak és ezen az értekezleten kölcsönösen kötelező ígéretet tettek arra nézve, hogy az esetleges második választáson azt a jelöltet fogják támogatni teljes erővel, amelyik a nevezett két jelölt közül a második választásra kellő szavazatot nyerend. Ezeknek a férfiaknak szavatatartását pedig a E. H.-nak nincs joga kétségbe vonni.

A debreceni Egyház presbiteriuma a mai napon közgyűlést tart, melynek napirendjére a püspökválasztás is kitűzve van és mint az első szavazásnál, úgy ezuttal is a maga tiz szavazatát Dicsőfi József fogja adni.

Dicsőfi József pályafutása. A Pallas Nagy Lexikon 5-ik kötete is megemlékezik Dicsőfi Józsefről, irván róla a következőket: Dicsőfi József ev. ref. lelkész született Balmazújvároson 1859 július 6. A gimn. és teol. tanfolyamot Debreczenben 1881-ben végezte. Azután gimnáziumi segédtanár, az 1882—3. iskolai évben pedig főiskolai szénior volt. 1883 őszén külföldre ment, 1885-ben Debreczenbe ment segédlelkésznek, itt 1887-ben teol. tanárrá választották a bibliai tudományok tanszékére. 1890-ben ugyanott pap lett. Jelentékenyebb dolgozatai: *Debora éneke.* (Debreceni Prot. Lap. 1885.) *Sullamith.* (Debreczen 1886.) *Egyedül hit által.* (U. o. 1887.) *A synoptikus evangéliumok kritikája és apologiája.* (A debreczeni akadémia 1888. évi évkönyvében.) *A tékozló.* (Debreczen 1888.) *Testvéretek vagyok.* (U. o. 1890.) *Evangéliumi elmélkedések.* (U. o. 1892—1893.) Egyik szerkesztője volt a Hittanszaki Onképző Társulat Közölnye 1880—81. évi folyamának. A most — 1893. — folyó biblia-reviziónan Ézsaiás, Esdrás és Nehemiás könyveinek lefordításával vett részt.

Dijbirkózók.

A „Debreczen” számára írta:
Szunyogh Barna.

Dijbirkózók a cirkusz szőnyegen.
Izzadva nyög két izmos ember-állat.
Erő erőt keres s dühöngve támad.
A barbár mult ködképe megjelen.

Tompán morajlik, zug a nagy tömeg,
Elpeyihűdt lelke csupa izgalom,
Győzelmet vár a vad viadalon,
Mert győzelem hoz tapsot, örömet.

Egy lányka elfordul, hogy ezt ne lássa:
Erők küzdelme, izmok roppanása
Finom lelkének csunya, idegen...

Rám néz, ki gyöngye verslegény vagyok,
És álmodom sejtés, csók, csillagok
És üdvöm, életem: lány és szerelem...

Becsületes emberek.

A „Debreczen” számára írta: *Vidovich Ernő.*

I.

A nyugalmazott tábornok nem tartozott a közlékeny emberek közé. Szívesen elhalgatta a többiek apró kalandjait; ha politikáról volt szó, még érdeklődött is, de magáról nem szeretett beszélni. Egy este mégis megoldódott a nyelve s katonás fölénnyel kezdte az elbeszélését. A hangját kibocsátotta, mintha még mindig a hetvenkettedik lovasdandárt vezényelné s ha érzelmesebb részhez jutott,

azt is úgy adta elő, akár csak a szolgálati szabályzat megfelelő szakaszait olvasná fel.

— Az asszonyok nagyon szerettek. De nem mint fiatal hadnagyot. Mikor tábornok koromban végigsétáltam a kisvárosi korzón és megvillant a köpenyem piros bélése, nem volt asszony az utcán, aki utánam ne fordult volna. S ki tudja, ha az asszonyok nem szeretnek annyira, akkor talán én volnék ma a vezérkari főnök és nem csupán a török Medsidje rend második osztályával diszelegnék. Hanem ezen már nem lehet segíteni, teringettét, még sóhajtozással sem lehet.

Dandárparancsnok voltam egy nagy magyar városban. Ötven éves voltam, de — a lelkemre — nem látszottam többnek negyvenkettőnél. Az asszonyok szerettek, különösen a jukker, civil asszonyok, mert az árarisch dámákat én nem szerettem. Ostoba hódítások voltak azok, amelyekkel nem érdemes dicsekedni. Magam sem rajongtam értük, inkább az unalom kényszerített reá.

És mégis ebben a városban, legszebb asszonyi hódításaim helyén történt meg, hogy az a leány, akit legjobban szerettem volna birni, előbb a szemembe kacagott s később megszegyenített.

A kaszárnya életnek vége volt. Magam is szelid beamter ember lettem és egész nap veszekedtem a hibás fogalmazványok és pongyola másolatok miatt.

De hadd térek már magára a történetre. Egy reggel bekopogtatott egy fiatal, csinos leány. A szegénységével szinte dicsekedett, de a szépségéről tudomása sem volt. Pedig szép leányka volt. Karesu, egyenes növésű. A nyaka kissé hosszú, de tele ingerlő kes-

keny vonalakkal, kékes erekkel. Fekete szeme megacélozódott a szegénység nyomorúságában, de — és ezt bizonyosan tudtam — bátran kiállotta a veszedelmeket.

Könyörgött, hogy segítsék rajta akármilyen szerény állással. Kitűnő bizonyítványai dacára nem tudott állásba jutni. El kellett utasítanom. Könyörgött tovább. A végén megfogadtam a saját felelősségemre.

Szorgalmas leány volt s kitűnően dolgozott. Gépelése hibátlan, munka, írása szép tiszta és nemsokára önálló fogalmazványokat is bízhattam reá. Közben jobban kezdett ruházkodni, sápadt, megfogyott arcocskája is teltebb, szívesebb lett s egy napon azon vettem észre magam, hogy tekintetem a csinos leányon fel-dem. Néha, ha ketten maradtunk az irodában, elbeszélgettem vele. S ő bizalmasan, tartózkodás nélkül elmondotta a történetét. Azóta sok ahhoz hasonlót hallottam, már nem emlékezem reá, de azt bizonyosan tudom, hogy özvegy édes anyáról és elszegényedett uri családról volt szó. Napról-napra bizalmasabbak lettünk, de bármint is kedveskedtem neki, ő megmaradt tartózkodónak, szomorúnak.

Ugy hiszem már a városban is suttohattak a tábornok és az írakisasszony regényéről, annyival is inkább, mert mindennap együtt maradtunk a hivatalos órán túl is. Elszívtam egy szívart, ő szerényen ült kis asztalánál és szelid szeméit reám függesztve hallgatta, amit beszélek. Annál inkább megijesztett, amikor egy nap a hivatalos óra végén felállott, vette a kalapját és elment a többiekkel együtt. Faképnél hagyott. Így történt ez másnap is. Harmadnap reászóltam:

Az ágost. hitv. evang. elemi iskolában a tanulók felvétele szeptember hó 1-3. napjain lesz és pedig délelőtt 8-12 óráig, délután 3-5 óráig a Miklós-utca 3. sz. alatti helyiségben. Azon tanulók, akik már a múlt évben is iskolánkban jártak, a múlt évi napló alapján vétetnek fel, az új tanulók keresztlevelet (születési bizonyítvány) és himmlöltési bizonyítványt tartoznak felmutatni.

A tandíj első fele a felvételnél, másik fele február hó elején fizetendő. Tandíjleadásért a folyamodványok a felvételnél nyújtandók be.

A tanórákat megnyitó istentisztelet szept. 8-án, délelőtt 9 órakor lesz.

A szülőket, kik gyermekeiket iskolánkban óhajtják taníttatni, tisztelettel kérem, hogy azokat az említett napokon beiratni sziveskedjenek.

Debrecen, 1908 augusztus hó 19. — Materny Lajos iskolaszéki elnök.

Beiratás a nőegyleti árvaház iskolájába. A debreceni jótékony nőegylet árvaházi iskolájában a beiratások szeptember 1-6 közt lesznek. Bővebb felvilágosítást ad az iskola tanítónője az árvaház helyiségében (Péterfia-u. 78.)

Vendéglősök kongresszusa Debrecenben.

Hauer Bertalan jubileuma.

(Saját tudósítónktól.) Megemlékeztünk már a Debrecenben szeptember hónapban tartandó vendéglős kongresszusról s ezzel kapcsolatosan rendezendő ünnepségekről. A kongresszusi ünnepségek teljes műsora a következő:

I.

A „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége” 1908. évi szeptember hó 10-én, délelőtt 9 órakor Debrecenben, a városi székház közgyűlési termében tartja VIII. évi rendes közgyűlést, miről a szövetség t. tagjait az alapszabályok értelmében ezennel értesítjük. Budapest, 1908. év augusztus havában.

F. Kiss Lajos,
titkár.

Gundel János,
elnök.

Napirend:

I. A közgyűlés megnyitása. (Gundel János elnök.)

II. Az évi jelentés. (F. Kiss Lajos titkár.)

III. A szakosztályok jelentései:

a) a nyugdíj-egyesület jelentése (Bokros Károly elnök);

b) a tanoncügyi szakosztály jelentése (Glück Frigyes elnök, Walter Károly előadó).

IV. Számadás az 1907-1908. szövetségi évről. (Wilburger Károly pénztáros.)

V. A felmentvény feletti határozat.

VI. A központi igazgatóság előterjesztései:

a) az új ipartörvénytervezet tárgyában.

b) a munkaadó szövetségek tárgyában.

VII. Indítványok tárgyalása.

VIII. Az 1909. évi közgyűlés helyének meghatározása.

II.

Meghívó. A „Szállodások, vendéglősök, kávéások, pincérek és kávésegek országos nyugdíjgyűlése” az 1908. évi szeptember hó 9-én délután 4 órakor Debrecenben, a kereskedelmi és iparkamara közgyűlési termében tartandó XI. évi rendes közgyűlésére,

Budapest, 1908. augusztus havában.

Dr. Solti Ödön,
jogtanácsos.

Bokros Károly,
elnök.

Tárgysorozat:

A.

Néhai Csantavéri Törley József pezgőrborgyáros alapító tag arcképének leleplezési ünnepélye. Ünnepi szónok: dr. Solti Ödön jogtanácsos.

B.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Közgyűlés megnyitása (Bokros Károly elnök).

2. Határozatképesség megállapítása és a szavazó jegyek beszedése.

3. Évi jelentés előterjesztése (dr. Solti Ödön jogtanácsos).

4. Felügyelő-bizottság jelentése (François Lajos felügyelő-bizottsági elnök).

5. Költségvetés és zárószámadások tárgyában határozathozatal.

6. Alapszabályok módosítása.

7. Felelőbeszések tárgyalása.

8. Jövő évi közgyűlés helyének megállapítása.

9. Indítványok (Legkésőbb szeptember 5-ikéig terjesztendő be a központi irodába).

10. Közgyűlés berekesztése.

Ünnepélyek programja.

1. 1908. évi szeptember hó 9-én (szerdán):

Budapestről indulás 1908 szeptember hó 9-én reggel 7 óra 20 percek a keleti pályaudvarról. Debrecenbe érkezés 12 óra 08 percek. — Fogadtatás. — A vendégek elszállásolása.

Déli fél 2 órakor ebéd á la carte Márkus Jenő Dréher vendéglőjében.

Délután 3 órakor kávé Weichinger Károly Hungária kávéházában.

Délután 4 órakor a „Szállodások, vendéglősök, kávéások, pincérek és kávésegek országos nyugdíjgyűlése” XI. évi rendes közgyűlése a „Debreceni kereskedelmi és iparkamara” közgyűlési termében.

Este 8 órakor ismerkedési estély Kaszás János „Angol királynő” vendéglőjében.

2. 1908. évi szeptember hó 10-én (csütörtökön):

Reggel 8 órakor gyülekezés és reggeli Hauer Bertalan „Royal” kávéházában. Felvonulás tesületileg.

Délután 9 órakor a „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége” VIII. évi rendes közgyűlése a városi székház közgyűlési termében.

Délután 2 órakor diszebed Németh András „Aranybika” vendéglőjének diszertemében.

Délután 5 órakor kirándulás a kis vonaton Áron Miksa és Tsa Fürst Ödön gazdasági telepére. Koosikon kirándulás a debreceni nagy szőlőtelepre.

Este vacsora és táncmulatság Dobos nagyerdői „Vigadó”-jában (Belépti díj nélkül).

3. 1908. évi szeptember hó 11-én (pénteken):

Reggel 8 órakor: Gyülekezés és reggeli Erős Jakab „Magyar király” kávéházában.

Reggel 9 órakor a „Debreceni szállodások, vendéglősök, kávéások és kocsmárosok ipartársulata”-nak, ugyszintén Hauer Bertalan társulati elnök 10 éves jubileuma. Disz-közgyűlés a kereskedelmi és iparkamara közgyűlési termében.

Délután fél 11 órakor: Kirándulás kü-

— Kisasszony, fontos elintézni valam van, maradjon még.

Ijedten nézett reám. Összeborzongott, mint a fázós veréb. De engedelmesen visszaut a helyére. Mikor egyedül maradtunk, kérdőre vontam, miért élt vissza a bizalmammal, miért ez a csuf játék és ő sirva felelt:

— Tábornok ur, ne higgye, hogy nem vagyok méltó a bizalmára. Szegény leány vagyok, de tisztességes akarok mardani. A városban borzalmas híreket terjesztenek rólam, szegény anyám éjszakákat nem alszik, folyton sir. Mondja, tehettem más-képen?

Nagyon megindított. Közledtem hozzá. Megsimogattam a fejét, engedelmesen túrte. Éreztem bársonyos, fehér bőrét, hajából szállt az asszonyi illat és... ejh... hát tisztességtelen ajánlatot tettem neki.

A leány nem sirt többé, összeszedte esekély holmiját és mélységes szomorúsággal nézett reám.

Sohasem hittem volna, hogy asszonyi szeme ennyi bánatot tud visszatükrözni.

— Maradjon, — mondtam félig gorombán. A leány remegve ült le s úgy nézett reám, mintha az ellenségét nézné.

Vagy százszor végigjártam a szobát. Fejemben ezer gondolat üzte egymást. A karrier vége, a nyugdíjaztatás, a szerény kegydíj és minden egyéb ostobaság. A végén elszántan elébe álltam.

— Igaza van kisasszony, — mondtam. — Gyalázat volt, amit tettem. Megérdemelném, hogy elvegyék a kardom. Hanem, látja, én nem tudok felesleg nélkül élni. Ha nem bánja, legyen a feleségem. Becsület-

ember vagyok és tudom, hogy maga becsületes asszony lesz.

Még jobban megrettenve nézett reám. Sokáig hallgatott. Túrelmetlenül unszoltam:

— Nos, igen?

— Nem, tábornok ur, nem, — mondotta halkán, bizonytalanul. — Az volna a gyalázat, ha igent mondanék. Rut, szivtelen hátlátlanság volna legnagyobb jötevőm iránt. Nagyráló leányok megtehetik, de én — szegény leány, senki vagyok és nem ölhetem meg a jövőjét.

Okosan, józanul beszélt. S hogy felindulásom elmúlt, magam is éreztem, milyen ostobaságot akartam elkövetni. De magam sem tudom, hogy, lehajoltam és megcsókoltam a kezét.

II.

Hónapok teltek el s a leány tovább dolgozott. A tekintetét ritkán emelte reám, — olyankor szomorúan, bocsánatkérően nézett, mintha ő volna a bűnös s nem én. Szégyeltem magam előtte s tiszteltem a jó hírét, a hivatalos kérdéseken kívül nem beszéltem vele. Sohasem maradtunk egyedül, a leány is került engem, én is őt.

Egy napon — esős, szomoru októberi nap volt — bejött a dolgozószobámba. Kétségbe volt esve, alig tudtam csitítani. Inkább kitaláltam, mint elmondotta a panaszát. Akadozó beszédét alig lehetett megérteni.

Néhány nappal előbb nagyobb summa pénzt bíztam reá. Benne volt a legtöbb bizalmam. Nem tudja, hogy történhetett, vagy elveszítette, vagy a kiadásnál számolta el magát, de tekintélyes összeg hiányzik. Talán kétszáz forint volt a hiány.

Könyörögni kezdett. Szegény leány, nincs semmije és nem tudja megtéríteni. És ki hinné el neki, hogy elvesztette a pénzt? A börtön vár reá. Akkor pedig ketten halnak meg: ő és az anyja. Hozzám fordult, a jó szívemhez. Örökre halás lesz, ha megmentem és itt a hangja elakadt a sírásban, szemét a földre sötételte és halás lesz... feláldoz érettem mindent.

Megrettentem. És a leány oly kétségbeesve nézett rám, hogy azt a mindent már tagadni sem lehetett.

A tárcámba nyultam. Kezébe olvastam a hiányzó pénzt s komolyan mondtam:

— Kisasszony, maga egyszer azt mondtotta nekem, hogy becsületes leány. De ne feledje el, hogy én is becsületes férfi vagyok.

Mielőtt védekezhettem volna, visszaadta a kézesókot. De az én kezemre egy forró könyesepp is hullott.

Mindig felemelt fővel vallottam, hogy érintetlen, becsületes katonai multam van. De akkor éreztem igazán, hogy becsületes ember vagyok.

III.

En háziasítottam meg. Egy számtiszt vette el s az esküvőjén én voltam az egyik tanu.

Hosszasan néztem halvány, talán sokat éhezett arccskáját s elgondoltam, hogy ez a leány visszautasította a kényelmet, vagyont, jólétet merő háládatosságból. Egy katonai karrierért, amelynek amugy is vége lett.

lön vonaton a Hortobágyra. Ebéd a Hortobágyi csárdában. Visszaérkezés Debrecenbe s kis vonaton tovább utazás a városon keresztül a Margit-fürdőtelepre délután 5 órakor. Itt a nagymihályi sörgyár vezetősége fogadja a vendégeket.

Szinész-tragédia.

Bolyongva, egyedül a határon.

Nagy Jóska megőrült.

Megrázó színésztragédia történt a napokban Máramaroszigeten, a debreceni színház nyári állomáshelyén. A színésznek egy egyszerű közkatónáját érte utól a balvégzet, amely oly gyakori a kívülről fényes, de igazában annál göröngyösebb színészi pályán.

Nagy Jóska mindenki ismerte Debrecenben. Sok színigazgatót kiszolgált már Debrecenben, tisztességgel, becsületességgel, a nemes ügy iránti buzgalommal. A színészet derék közkatónája mindig megállotta a helyét. Sok kitűnő tyust mutatott be színpadunkon, amelynek állandóan a legkedveltebb alakjai közé tartozott, az örökké vigkedélyű Nagy Jóska.

Mint a színművészet harcosát érte utól a végzet nehéz keze. Mint színésznek és a társulat könyvtárosának, nagyon nehéz dolga volt, ami azután aláasta egészségét. Súlyos természetű szembajt kapott, amiből azután nem is tudott kilábolni.

Az orvosi tudomány tehetetlen volt bajával szemben, ami különben is agyországba száműzte. Bajja napról-napra súlyosbodott, ami azután végképpen lehangolta a különben nagyon is vigkedélyű embert. Mindazonáltal ekkor még senki sem gondolt rosszra.

Nemrég utazott Máramaroszigetre, ahol a társulattal együtt megkezdte működését. De baja ekkor már kitorófelben volt, hogy teljesen megsemmisítse a szegény ember lelki világát.

Künn rajta csakugyan a rettenetes betegség. Eltorult az emeje. Önmagával is tehetetlenül utazott Körösmezőre, ahonnan tovább gyalogolt a lengyel határ fele. Nem tudni mi vontatta arra.

Nem juthatott azonban el messzire. Ugy akadtak rá az öt kereső csendőrök, ki éhezve, lerongyolódva, félalélton az útszelen. Bizonyosan belepusztul ha rögtön nem akadnak rá.

A tragikus véget ért színészt hazaszállították Debrecenbe, ahol lakásán részletes gondos ápolásban.

A rendőrség krónikájából.

Apró riportok.

A temető rémei.

Alaposan elbánt minden számbavehető ok nélkül egy ártatlan gyermekkel és két társával — két brutális, kegyetlen lelkű ember.

Künn játszottak a gyermekek a Péterfia-utcai temetőben. Janva Ferenc tizenéves éves kis fiú és két fiatalabb testvére. Afféle gyermekes pajzanságokat üztek, mindenféle komolyabb rosszalkodás nélkül.

Ezen dühödtek fel azután Kovács Ferenc és Labancz Mihály, a temetőcsész. Kovács Ferenc kezdte ütlegelni a gyermekeket; kettő elmenekült, a harmadikat azonban sikerült elfognia a csésznek.

Irtózatos és szinte vértlázió kegyetlenséggel bántak el azután Janva Ferencel. A borzasztóan megkínzott gyermeket, úgy kellett azután hazaszállítani.

Több hétig fogja nyomni az ágyat, amíg felépül. A rendőrség megindította a

vizsgálatot a brutális emberek ellen, akik valószínűleg drágán fogják megfizetni a gyermek megkínzásában talált gyönyörűséget.

Korcsmai csendélet.

Véres verekedést rögtönöztek tegnap délután egy árpádtéri korcsmában a virtuskodó legények. Ez azonban eltérően a verekedések szokott sablonjától — lopással végződött.

Legalább is ezt szeretné bizonyítani a panaszos Vitéz Márton, aki Molnár István nevű sógorával csinálta ezt a különös háborúságot.

Vitéz Márton ugyanis éppen fizetését vette fel gazdájától, Nagy Sándortól. Hármannal együtt egy kis áldomásra tértek be a közeli kocsmába.

Vitéz Márton szórta a pénzt. Ezt úgy akarta azután sógora megakadályozni, hogy zsebre vágta az asztalon fekvő tömött bugyellárist.

De már ekkor be voltak rugva alaposan. Vitéz félreértette sógora jóakarát és nagy veszekedést rögtönözött, aminek véres háborúság lett a következménye. Betört fejekkel, tükrökkel, összetört ablakokkal végződött a háborúság, amelynek utolsó jele a rendőrség komor épületében játszódott le.

Csakugyan megtalálták a sógorát a pénzt, de a további eljárást felfüggesztik a két fél kijózanodásáig.

Aki az Odolt következetesen minden nap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájjápolást gyakorolja.

Debreceni fiatalember a konzulátuson.

A magyarokat ki kell rugni!

Órjögő alkonzul.

(Saját tudósítónktól.) Óriási mennyiségű tinta fekedett meg már fehér papíroson azoknak a panaszosoknak felsorolásában, hogy a magyar embert külföldön — magyarul szólva — kutyába sem veszik s hogy teszi ezt sok helyen éppen az a tényező, mely hivatva volna a külföldi magyarnak mindenben védelmet, segítséget szolgáltatni: a konzulátus.

Régi dolog, hogy — sajnos — közös külképviseletünk osztrák, hogy a magyarság onnan szinte ki van zárva. Ezeknek a lehetetlen állapotoknak megszüntetésére a közelmúltban ugyan történt valami, de ez nem oltotta ki azt a szellemet, melyet méltóképpen jellemez az alábbi eset, melyet egy Amerikában élő, de most pár hónapi szabadságon Debrecenben időző fiatalember, Varga Imre kereskedelmi alkalmazott mondott el nekünk.

Varga Imre két évvel ezelőtt ment ki Amerikába, hol előbb New-Yorkban, később Saint Louisban volt alkalmazva kereskedelmi cégeknél.

Amerikában van a magyaroknak egy hatalmas szövetségük, az Amerikai Magyar Szövetség, ennek minden városában fiók egyesülete. A Saint Louis-i egyesület Varga Imrét választotta meg segédtitkárnak s ilyen minőségben Varga eljárt a Saint Louisban élő magyarok ügyes-bajos dolgaiban.

Ez év tavaszán történt, hogy az Amerikában kitört nagy gazdasági válság illetve munkánség miatt mintegy hatszáz magyar munkásember Saint Louisból hazá akart jönni Magyarországra. A visszatérő magyaroknak a magyar állam félárú menetjegyeket biztosított, melyet a konzulátustól kellett kérni. A visszavándorolni akaró magyaroknak egy küldöttsége Varga vezetésével felment az ottani alkonzulátusra, hogy biztosítsák maguknak a félárú hajójegyet. A konzulátuson a hivatalos vezető alkonzul fogadta a küldöttséget. Magyarul nem tudott egy árva szót sem, így Varga némettel vegyes angollal értette meg, hogy mit akarnak. Az alkonzul, mikor meghallotta, hogy magyarokról van szó, idegesen toporzókolni kezdett és németül azt rikácsolta:

— Kérem parancsom van rá, hogy ha magyar polgár ide a lábát betesz, rugjam ki, mert a magyar állam ennek a konzulátusnak a fentartásához egyetlen tolhegygel sem járul hozzá.

A küldöttség tagjai erre nem lepődtek meg, miután a magyarfaló alkonzul viselt dolgairól már többször halottak, hát inkább szépen hazavonultak, de mindjárt az nap a konzuli kerület főnökéhez egy 1000 aláírással ellátott beadványt intéztek, így aztán nagynehezen megkapták a szükséges hajójegyeket.

Eddig az eset, mely valóban minden kommentárnál jellemzőbben beszél.

Országos verseny Debrecenben.

Vetélkedés négy vándordíjért.

Nagy arányú atletikai versenyt rendez a Tornaegylet 30-án vasárnap. Ez alkalommal ismét eldöntés alá kerül az a négy vándordíj, melyeket a múlt esztendőben a Tornaegylet 40 éves fennállása alkalmával Lőkövits Arthur, József főherceg, a kultuszminiszter és a debreceni pénzügyintézetek alapítottak. Tekintettel arra, hogy a londoni világversenyekek már befejezést nyertek s a kiküldött magyar atléták már kipihenték az ut fáradalmait, ismét találkozást adnak egymásnak a legjobbak és a találkozás helye a debreceni verseny lesz, mert országos verseny a londoni olimpiád óta sehol sem volt még az országban.

A versenyszámok a következők: 100 yardos 400 méteres és 1600 méteres síkfutás, magasugrás, távolugrás, súlydobás és diszkosvetés. E hét szám egyszersmind összetett versenyt képez a Boesckay serlegért, amelyet az az egylet fog megnyerni, amelyik legtöbb eredményt ér e hét számban.

József főherceg vándordíja a magasugrás csapatversenyre van kitűzve. E szép vándordíjat a debreceniek fogják valószínűleg megnyerni. Sport körökben Debrecen arról nevezetes, hogy sehol sincs oly sok magasugró, mint itt.

A kultuszminiszter vándordíjáért és a debreceni pénzügyintézetek díjáért a legnagyobb fővárosi egyletek fognak versenyezni a debreceniekkel. Az esélyek egyformák. Különösen szép lesz a stafétafutás, amelyre a kultuszminiszter ajánlott fel vándordíjat.

A versenyt a Tornaegylet elnöksége már teljesen előkészítette. A nevezési zárlat kedden lesz, amikor értesíteni fogjuk a közönséget a verseny szereplőiről. Hisszük, hogn a debreceni sportszeretetről ismeretes közönség pártolni fogja a nagyszabású versenyt, amelyre az ország sportkörei már előre érdeklődéssel néznek.

Az üzletátalakítás befejeztével az olcsó kézimunkavásár megkezdődött

KRAUSZ GYULA

o o o o o kézimunka és rövidáru üzletében, DEBRECZEN, Kosuth-utca 15. szám. o o o o o

A vasárnapi munkaszünet.

A debreceni kereskedelmi alkalmazottak mozgalma.

Az új törvénytervezet a vasárnapi munkaszünet szabályozásáról nagy mozgolódást, sőt elégtelenséget keltett a vidéki kereskedelmi alkalmazottakban. A kereskedők érdekében tervezett vasárnapi munkaszünet megszorításában az alkalmazottak 24 órás munkaszünetük megosorbitását látják, mert meg vannak győződve, hogy a kárpótlásul adott hétköznapi szünet egyszerűen kivihetetlen.

A Temesvári Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete ezért mozgalmat indított a teljes vasárnapi munkaszünet érdekében, melyhez már eddig is számos kereskedelmi alkalmazott egyet csatlakozott. E tárgyban szeptember hó 6-án egy országos kongresszust rendeznek Temesvárott, melyhez már nagy számmal érkeztek bejelentések.

E mozgalomhoz fogtak csatlakozni értesüléseink szerint a debreceni kereskedelmi alkalmazottak is, akik ma délelőtt 10 órakor a „Debrecen” sörasznak nyári helyiségében nagy értekezletet tartanak.

A mozgalom vezetői a kereskedelmi alkalmazottak kívánságait eljuttatják a kereskedelmi kormányhoz, mely óhajátokat bizonyára figyelembe veszi a törvénytervezetnél. A kormány minden társadalmi osztálynak érdekeit szívén viseli és a kereskedő segédek kívánságait is összhangba fogja hozni a főnökök érdekeivel.

Hirek.

Vasárnapi istentiszteletek. Ma vasárnap a ref. templomokban az istentiszteletek sorrendje a következő: A Nagytömlomban predikál Uray Sándor vallásnár, a Kistömlomban ifj. Kis Albert s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Szele György lelkész, az Ispótytemplomban Tarnóczy Lajos s. lelkész, a Csapókerthben Kovács János népiiskolai felügyelő, a Homokkerthben Sárközy Lajos a kollégium szeniora, a Városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. — A róm. kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartanak: Reggel 6 órakor csendes mise, 7 órakor csendes mise, 8 órakor egyik kegyesrendtanár, 9 órakor az ünnepi nagymisé Gróh Ferenc prépost, plébános végzi segédlettel, utána szent beszéd, fél 12 szent mise. Délután 3 órakor lytánia, utána rózsafüzér. — Az ágostai hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

A tanácsterem új köntösében. A városházi nagy tanácsterem új köntöst öltött. A terem festési munkálatait már teljesen befejezték, aminek az az eredménye, hogy a közgyűlési terem képe teljesen megváltozott. Sokkal világosabb, tetszetősebb és jó hatást tesz a szemlélőre. A termet most szárítják, hogy a hétfői közgyűlés akadálytalanul legyen megtartható benne.

Elhunyt államtitkár. Szombathelyről jelentik: Reiszig Ede volt belügyi, majd kereskedelmi államtitkár, Vasvármegye volt főispánja ma reggel 8 órakor Grácban a Wiesler szanatóriumában 60 éves korában meghalt.

Választások a debreceni munkásbiztosítóban. A rendőrfőkapitány a következő hirdetményt bocsátotta ki: A m. kir. államvasuti munkásbiztosítási hivatalnak 3462—908. számú körrendelete alapján a debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár munkaadó és munkás közgyűlési kiküldöttei-

nek a kiegészítése céljából a pótválasztó közgyűlés tartását ezennel elrendelem és ezen közgyűlés határidejéül 1908. évi aug. hó 30-ik napjának délelőtti tíz óráját akként tűzöm ki, hogy ezen határidőben a munkaadók közgyűlését az Iparos-otthon kitanács-termében (városi bérház I-ső emelet), az alkalmazottak közgyűlését pedig az Iparos-otthon dísztermében (Városi bérház II-ik emelet) tartom meg.

Felhívom ennél fogva a biztosított munkásokat a k. munkaadókat, valamint a pénztárnál biztosított alkalmazottakat, hogy a közgyűlési kiküldötteknek titkos választás útján leendő kiegészítése céljából a fent kitett időben és helyen pontosan jelenjenek meg, amennyiben a közgyűlés a megjelentek számára tekintet nélkül meg fog tartatni.

Tárgy: Választandó 1 munkaadó és 10 alkalmazott közgyűlési kiküldött.

Debrecen, 1908 augusztus hó 20-án. Boldisár Kálmán s. k. helyettes rendőrfőkapitány.

Rémes vadász tragédia. Székesfehérvárról jelentik: Tegnap este nagyobb vadásztársaság érkezett vissza a városba. A sorompónál ifj. Ács András kivételével beértek a vendéglőbe. Ács a vendéglő előtt fegyverét igazgatta miközben az elsült és a közelében álló Gelencsér Jánosné, ennek karján lévő egyéves kis leányát és Nyáry Franciska fiatal leányt találta. Gelencsérné karján lévő kis gyermeke azonnal szörnyethalt, Gelencsérné halálosan és Nyáry Franciska súlyosan megsérült. A sebesülteket a kórházba szállították. Ács András ijedtében elmenekült és eddig még nem akadtak rá.

Tűzvész Bőszörményben. Nagy tűz pusztított tegnap délután Hajduböszörményben. Bereezki Márton ottani gazdálkodó háza égett le és a ház padlásán lévő termék és más, ott felhalmozott különböző dolgok a pusztító elemnek martalécul estek. A tűz, mely eddig ismeretlen okból keletkezett, az épület hátsó jobb sarkán ütött ki. Mire észrevették, a tetőzet már lángban állott, úgy, hogy már a szomszéd épületeket is veszéllyel fenyegette. A hajduböszörményi tűzoltóság nyomban kivonult a helyszínre és megfeszített erővel látott hozzá a tűz lokalizálásához. Nehezen ment, mert a tüzet a szél szította, azonban pár órai munka után még is sikerült teljesen elfojtani. A tűznek a ház tetőzete és a padlásán felhalmozott termék, szalonna és más hasonló dolgok estek martalécul. Körülbelül ezeröttszáz korona értékű az, amit a tűz elpusztított, azonban ennek az összegnek egyrésze megtérül, mert minden biztosítva volt.

Eljegyzések. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a múlt héten eljegyzést kötöttek: Klotz József Mondránszki Máriával, Weisz Bertalan Gutmann Borbálával, Pinczés István Láposi Máriával, Körösi László Zavits Annával, Bódi Mátyás Varga Juliánával, Varga János Gál Idával, Vattay Nándor Trázi Erzsébettel, Jancsó Kálmán Sipos Juliánával, Ladányi Sándor Boruzs Eszterrel, Farkas András Somóri Máriával, Juhász Lajos Petrovics Máriával, Holczér József Bagi Erzsébettel, Szabó József Kovács Zsuzsánnával, Katona Károly Biró Erzsébettel, Ilyés István Szondi Erzsébettel, Tóth Mihály Nagy Erzsébettel. — Menyasszonyi kegyelgék, valamint női divatárak legjobb minőségben, szabott áron beszerezhetők Szépe Lajos üzletében Kossuth-utca 6.

A szoboszlói katasztrófa újabb áldozata. A szoboszlói katasztrófának egyre újabb és újabb áldozatairól szerzünk tudo-

mást. Az áldozat ezuttal vasutas. Egey József, a tehervonat mozdonyvezetője. Ez a szerencsétlen ember már két hete kinlódik, küzködik a halállal. Ispóty-utca 2. szám alatti lakásán ápolják. A katasztrófa alkalmával agyrázkódást szenvedett. Az összeütközés történetkor az összetörülő mozdony romjai közé szorult. Rettenetes helyzetéből csak nagy fáradsággal tudták kiszabadítani. Kórházba nem eegedte magát szállíttatni. Hazahozták tehát a lakására és besorozták a könnyen sebesültek közé. Még a neve sem volt felemlítve a szerencsétlenül jártak listájában. Pedig igen súlyos a baja. Nagymérvű agyrázkódást kapott. Az agyrázkódás pedig egyike a legveszedelmesebb bajoknak, a jelen esetben pedig rendkívül súlyos agyrázkódásról van szó, amelyet nyomban nem is tudtak behatóan megállapítani. Egri József állapota nagyon vészes.

Rablók a tanyán. A „Debrecen” annak ígéjén megírta, hogy Balkányi Miklós dr. mártónfalvi tanyáján revolveres rablók jártak, akiket sikerült a tanyaiaknak elriasztaniok. A csendőrség erélyes nyomozást indított, aminek meg is lett az eredménye. A tetteseket Hegedűs János és Kecán János nyíracádi lakosok személyében kiderítette, akik elien a vizsgálat folyik.

Tolvaj cselédleány. Gerő Dániel állatorvos neje, Simonffy-utca 19. szám alatti lakos följelentést tett cselédje, Cs. Tóth Juliánna ellen, aki hosszabb időn át különféle ruha és fehérneműeket s egy ízben 80 korona készpénzt ellopott. A hűtlen cseléd ellen a debreceni rendőrség folytatja a vizsgálatot.

A hajduböszörményi gyujtogató. Lőkös Sándor, a hajduböszörményi pirománias fiu, akit a napokban bekísértek a debreceni királyi ügyészséghez, tegnap ismét visszakerült Hajduböszörménybe. A királyi ügyészség megszüntette a vizsgálatot Lőkös Sándor ellen, amiért az édes anyja házáat felgyujtotta és ma átadta a rendőrségnek, amely Hajduböszörményből érte jött ké emberrel és hazakisértette.

Leesett a Szent István tornyáról. Fővárosi tudósítónktól: Két fiu tegnap felmászott a Szent István templom tornyára. Az egyik, Bakos Antal 11 éves iskolásfiu leesett, de négy méter esés után egy vasrácsban fennakadt. A rács egyik csucsa testébe furódott. A fiu életveszélyes sérüléseket szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

Megszökött delikvens. Nagy ribillió volt ma kora reggel a rendőrségen és folytatólag a Piac-utcán a vármegyeháza előtt. Egy fogoly megszökött a reggeli séta alkalmával. Átmászott a kerítésen és úgy igyekezett egérutat nyerni. A szökést azonban észrevette Balog Péter hentes kocsis, midőn kocsijával arra ment, azonnal üldözöbe vette a szökevényt. — A kereskedelmi és iparkamara előtt sikerült elfogni a szökevény rabot, azonban míg a kocsis leszállott a kocsirol, a lovak nekivonszolták a kocsi három fának és egy gázlámpának, amelyeket kidöntöttek. Ennek következtében a lovak és a kocsis megsérültek. A szökevényt pedig a rendőrök visszavitték a fogházba.

Halálozás. Nehéz bánattól lesujtva, a számos rokonság nevében is, fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó férjnek, a gondos, szerető apának s apósnak Budanovits Béla államvasuti főellenőrnek f. augusztus hó 22-én, életének 55-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos el-

Vanger Sándor és Társa Batthyány-u. 1.

Párisi mintára berendezett női ruha készitési műterme megnyilik szeptember hó 1-én.

hunyttát. A megboldogultnak földi részei folyó hó 24-én délután 5 órakor a Darabos-utca 42. sz. gyászházánál a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után vasután Bajmokra szállítatnak, ahol folyó hó 25-én a bajmoki sírkertben levő családi sírboltban fognak örök nyugalomra térni. Az engesztelő szentmiseáldozat a megboldogult lelkiüdvéért 1908. augusztus hó 29-én délelőtt 9 órakor a debreceni róm. kath. templomban fog az egek Urának bemutatni. Legyen álma esendős! Bánatos neje öz. Budanovits Béláné szül. Staurszky Paula. Gyermekai Budanovits Zelma férjével dr. Kovács Péterrel, Budanovits Tibor. A temetést Dankó M. utóda Dankó Béla temet. intézete rendezi.

— **A magyar királyi államvasutak igazgatóságánál** egy napibéres gépfelvigyázói állás üresedett meg, mellyel 450 korona napibér van egybekötve s első fizetési fokozatába évi 1200 kor. fizetés és 500 korona lakáspénzzel II. osztályú gépfelvigyázóvá végleges minőségben való kinevezés helyeztetik kilátásba. A pályázóktól megkívántatik, hogy a magyar állampolgárságon, 35 életévet meg nem haladó életkoron, hatóságilag igazolt kifogástalan erkölcsi magaviselet n, a véd-erő kötelezettség teljesítésén ép és m. kir. államvasuti pályaeorvos által igazolt egészséges testszervezeten, végül a középiskolák vagy az ezekkel egyenlő rangú iskolák négy alsó osztályának sikeres elvégzésén kívül a gépkezelői vizsga letételét, valamint a gyenge és erős villamos áramu vezetékek és berendezések szerelésére vonatkozó szakismerekek és gyakorlati tapasztaltságukat hiteles okmányokkal igazolják. Felhívjuk mindazokat, a kik erre az állásra pályázni óhajtának, hogy pályázati kérvényüket „A magyar királyi államvasutak igazgatóságának Budapestén” c. alatt legkésőbb 1908. évi szeptember hó 15-ig terjesszék be. Az ezen határidőn túl beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

— **Felrobbant ágyugolyó.** Lip-páról jelenti egy táviratunk: Az itteni tüzérlovógyakorlatok színhelyén Bireszku mezőőr egy teljesen ép ágyugolyót talált és mikor azt fel akarta emelni, a golyó hatalmas durranással felrobbant s Bireszku darabokra tépte. Nemsokára az arra menő emberek szedtek össze a szerencsétlenül járt mezőőr testrészeit. Bireszku özvegye és hat gyermeke siratja. Hogy kit terhel a felelőség, azt a vizsgálat fogja megállapítani.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt héten házasságot kötöttek: Dr. Ember Ernő Szöke Gizellával, Fülöp Lajos Rosenfeld Reginával, Muliter Lajos Adám Juliánával, V. Kozma Lajos Kovács Erzsébettel, Böszörményi Sándor Patai Ilonkával, Szathmári Károly Szabó Klárával, Dézsy István Erdős Jolánnal, Valkó Mihály Sári Zsuzsánnával, Györi Lajos Ballai Juliánával, Kovács Mihály öz. ózával, dr. Maschek Ernő Berregszási Ilonával, Cseresznyés Lajos Szabó Máriával, Berger János Kalászi Rózával.

— **Kolter Weismann** a neve annak a világhírű akrobata testvépárnak, mely a Wilson cirkuszban mutatványával estenként bámulatba ejti a közönséget. Már magában véve ez a szám is estéről-estére nagy közönséget vonz a cirkuszba, de az egész műsor a legkiválóbb attrakciókból áll. Ilyen például a Metros csoport, az abroncsmutatványokkal, amely mutatvány teljesen új és egyedülálló az artista világban. Maga Wilson igazgató mindent elkövet, hogy a közönséget változatos és elsőrendű műsorban részesítse.

— **Legigazságosabb bíró maga a közönség.** Bizonyítja e mondás valóságát az nagy közkedveltség, amelynek a híres nagy-mihályi „Casinó” sör a fogyasztó közönség körében örvend. Ezt a kitűnő izletességű, pompás sört ma délután 4 órától késő éjfélig állandóan friss csapolásban lehet inni a Margit fürdői vendéglő villanyvilágítású udvarkertjében, ahol a kitűnően szervezett városi zenekar hangversenyeznek. Belépti díj és tányérozás nincs.

— **Siketnéma kosztosok.** A siketnémék helybeli intézetének igazgatósága szept. elején mintegy 30 siketnéma növendéket fog teljes ellátásra az intézet közelében lakó egyes jóra való családokhoz kiadni. Egy-egy növendék után havonként 24 korona tartásdíjat fizet. Akik ilyen növendékeknek ellátására és gondozására vállalkoznak, — azok vasárnap és hétfőn az intézet igazgatóságánál (Csapó-u. 35.) jelentkezhetnek.

— **A szeretet halottja.** Megrázó tragédia történt Böszörményben a tegnapi virradó éjszaka. S. Nagy Gábor napszámos keresett gyógyirt asir hús ölében nagy fájdalom ellen. Szeretett felesége, akit rajongásig szeretett, már régóta betegeskedik. Gyógyíthatatlan bajban szenved. Ezt vette anyyira a szívére a szerencsétlen ember. Csak egyszerű uapszámos volt, de a szeretet szokatlan erővel lakozott a lelkében. Ez lett azután a veszte — a legnemesebb érzelem is bajba sodorhat, ha nincs ami fékezze az indulatok sebesen rohanó vad áradatát. — Ily módon azután csakhamar buskomorságba esett a szegény ember. A buskomorság pedig rossz tanácsadó. Tegnap kiment a szőlőskertbe és ott egy mély árok szakadék kiálló gyökerére felakasztotta magát. Nem gondolta meg, hogy könnyelmű tette által beteg feleségét is négy árváját hagyja támasz nélkül. A szeretet halottja iránt az egész városban nagy a részvét.

— **Felülfizetések.** Az 1878. évi boszniai okupációban résztvevő 39-ik gyalogezredbeli bajtársak 30 éves évforduló megünneplése alkalmából 1908 augusztus hó 9-én tartott zártkörű estélyen befolyt jegyekből és felülfizetésekből, 807 korona 30 fillér, kiadás 454 korona 8 fillér, maradt tiszta jövedelem 353 korona 22 fillér. Ebből a helyben felállítandó egyetem részére 300 azaz háromszáz korona az Első Debreceni Takarékpénztárba elhelyeztetett, továbbá a siketnéma intézetnek és a mentő egyesületnek 20-20 korona juttatott, a fent maradt 13 korona 22 fillér pedig a szegények részére adatott. A zártkörű estélyen történt szíves felülfizetéseket alant köszönettel nyugtázzuk. 20 koronát adományoztak: Csanak József, Németh András urak. 10 koronát: Dr. Tóth Ignác (Mezőtúr), Márton Imre, Aron Jenő, N. K. I., Kegyes Ferenc, Niházi Dániel urak. 5 koronát: Pethő Lajos, ifj. Balogh István, Dankó Béla, Ersei Károly (Böszörmény), Kiss András, Eles József és D. B. urak. 5 koronát: Ónagys. Veres Teréz, Mihálcics György ezredes és Cseresznyész N. urak. 4 koronát: Erdei Mihály, Molnár József, Kozma Péter, Katona Péter, Trenka Henrik, Gyapai András urak. 3 koronát: Móricz Ferenc, Vértési István, Sinka Sándor, Tóth András, Csapó Ferenc, Nagy Lajos, Steir Gyula, Debreczeni Sándor, Barta Gergely urak. 2 koronát: Nagy Lajos, Dézsi István, Zilai István, Kernhoffer József, Hüse János, Mór András, Barna Mihály, Nagy Gyula, Halász Gábor, Szöllösi

Sándor, Mük Károly, Keller Károly, dr. Varga Lajos, Sztás Imre, Debreczeni Jenő, Deák Józsefné. 1 koronát: Szöllösi Dániel, Vágó Károly, Kóti Gábor, Erdei Gábor, Kovács József, Kolozsvári Mihály, Csibi Sándor, Pethő Ferenc. A rendezőség.

— **A zenekedvelők társaságának elnöksége** tisztelettel meghívja a tagokat a mai napon, délelőtt 11 órakor, a kereskedelmi iskola disztermében tartandó közgyűlésre, amelynek egyetlen tárgya a tisztségek betöltése lesz. E helyen értesítjük a gyűjtőív tulajdonosokat, hogy a tagok feliratkozása október hó közepéig tart. A legközelebbi szezonban négy hangversenyt rendez az egyesület, melyek szereplői a zenevilág legnagyobbjai közül kerülnek ki. Az első hangverseny november hó elején lesz.

— **Óriási kártyaveszteség.** Fővárosi tudósítónk óriási kártyaveszteségről ad hírt: Egy sportsman, ak hagyományos kártyaszerencséje révén ösmeretes, híres kaszinói tag a passzív hős. Szent István-napján kártyázott egy másik mánás sportsmannal, aki a lovaregylet igazgatóságának élén áll. A partie a hajnali órákban ért véget. — A differencia háromszázhatvan ezer korona volt, amelyvel az előbbi maradt adósa az utóbbinak. — Akik szemtanui voltak az izgalmas játszmánynak, nagyon meg voltak lepelve, mert ez talán az első eset, — hogy a népszerű sportsman, aki a bécsi Jockey-Clubban egy éjjel másfél millió koronát nyert egy lengyel gróftól, egyszerre ily nagy összeget vesztett volna. — Nyugodtan kelt föl az asztaltól, egy csöppet sem volt sápadtabb, mint máskor s a háromszázhatvan ezer koronát még Szent István napján az utolsó fillérig elküldötte parnerének. — Az izgalmas méeközés színhelye a Nemzeti Kaszinó volt.

— **Gázmérgezés.** Érsekújvárról írják nekünk: Ltűhen Emma luxemburgi születésű nevelőnő, aki Kurczweil Gáspár érsekújvári dohánytözsdés gyermekénél volt alkalmazva, gázmérgezés következtében meghalt. A szerencsétlen nevelőnő a gázasapot nem zárta le s úgy feküdt le. Vajjon szándékosan hagyta-e nyitva a csapot, mert öngyilkossa akart lenni, vagy tragikus véletlen okozta-e halálát, még eddig nem derítették ki.

— **Az új szeszadó törvény** folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű Brázay sósborezesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A Brázay sósborezesz — mint ismeretes — mindenütt kapható.

Pénz, szivar és cigaretta tárcák, női kézi táskák, kézi bőröndök, utazási kellékek és pipere cikkek a legolcsóbban beszerezhetők Mentze Henrik ujdonságok áruházában Kossuth-utca 4. sz. a.

Üzletáthelyezés!

Szives tudomásul hozom, hogy Hatvan-utca 5. szám alatt létezett festék- és vegyészeti cikkekbeni nagykereskedésemet HATVAN-UTCA 8. szám (volt Szépjuhászné épület) helyeztem át. Főcélom továbbra is az leendő, hogy t. vevőimet a legolcsóbb és legpontosabb kiszolgálásban részesítem és midőn eddigi sz. pártfogásukat megköszönöm, kérem azt részemre a jövőben is fentartani és várva előbbi sz. látogatásukat, vagyok kitűnő tisztelettel a „Festék király” NEUMANN GYULA DEBRECZEN, Hatvan-utca 8. szám alatt.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2. ajtó.

Részvénytársaság kulturális célra

Új intézmény Debreczenben.

Idegen nyelv-iskolák.

Annak idején röviden foglalkoztunk már Rose Miksa debreceni nyelvtanárnak ama nagy koncepciójával, mely szerint részvénytársasági alapon az ország nagyobb városait nyelviskolákkal akarja ellátni.

Ki hitte volna eddig, hogy kulturális intézményt üzleti alapokra is lehet fektetni. Ime az új idők szele, amikor a jótékonyági egyesületek, mint eszélt fogalmak mennek kiga divatból és az emberek inkább szociális uton valósítják meg mindast, amiért eddig a humanizmus szent nevében küzdöttek.

Idegen nyelvek tudására tagadhatatlan szükségünk van, a szükség meghozza a forgalmat, a forgalom az üzletet — így lehet aztán iskolát is részvénytársasági alapon elképzelni.

Igy az el is tudjuk képzelni, hogy az az iskola, melyet eddig Rose nyelvtanár szerény keretben vezetett, de amelynek léte alapját a szükség adta meg, idővel hatalmas intézménnyé válik, erős, üzleti vállalat, melynek papirjait épp úgy adják és veszik, akárcsak valamely más ipar- vagy bankvállalaté.

A részvénytársaság, melyet Rose nyelvtanár alapított új és eredeti és ha hivatásának megfelelő, akkor nemcsak országos elismerésre számíthat, de ami ennél talán megfoghatóbb, a részvények rohamos áremelkedésére és magas osztalékokra.

Ami az iskola belső szervezetét illeti, azt a hozzánk beküldött program szerint következőkben állapíthatjuk meg:

Taníttatni fognak a német, francia, angol és olasz nyelvek, valamint a magyar nyelv idegenajkuak számára. Tandíj havi 10 korona. A tanárok kiváló képzettségűek és ugyanazon nemzetbeliek, amely nyelvet oktatják. A tanítás egyáltalában teljesen fedi a Berlitz-iskolák tanítását, azzal a különbséggel, hogy a tanárok magasabb műveltségűek, mint a kalmárszemléű Berlitz iskolákban. Debreczenben az intézet, mely részvénytársaság formai megalakulásáig még mint a Rose nyelvtanár tulajdona szerepel, Piac-utca 8-ik szám alatt ültött tanyát, ahol szinte fényezés számba menő berendezésénél fogva is egy feltűnést fog kelteni. Az iskola üzemét szeptember hó 3-án kezdi meg és beiratkozni már most is lehet az intézetnek fentemlített helyiségében.

NYILT-TÉR.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

NESTLÉ

GYERMEKLISZTJE

csecsemők, lábbadozók, gyomorbetegségek részére.

A legjobb alpesi tejet tartalmazza

gyermekápolásról ismertebb iratokkal ingyen kült: NESTLÉ

Bécs I. Biberstrasse 11.

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon

államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszere gyöngékedők, vérszegények és lábújak részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata

Kapható:

J. Serravallo-nál

1229 Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Távirat és telefon.

A perzsi forrongás.

A sah kormányzója Tebriszben.

London, aug. 22.

A Times jelenti Tebrizből: A sah által kinevezett kormányzó megérkezése a lakosságot nagyon felizgatta és a helyzetet még veszedelmesebbé tette.

Az anti-royalisták, hogy a kormányzó megerkezésének hatását ellensúlyozzák, tegnap nagy tüntetést rendeztek. Mintegy 3-4 anti-royalista zárt sorokban vonult végig az utcákon.

Az antiroyalisták valamennyien fegyverben voltak és lakosság nagy többsége őket örömmilyánításokkal fogadta. Azt hiszik, hogy az új kormányzó sem fog a várossal, mely teljesen a forradalmárok kezében van, boldogulni.

A marokkói háberu.

Tanger, augusztus 22. Mulaj Hafid ellenszultán seregei nagy diadalt arattak. Elfogták a felkelők Abdul Azizt, a marokkói szultánt, akinek a seregét teljesen szétverték. Az új fordulattal előre nem látható nagy események várhatók. Egész Marokkó lázban van.

Kereskedelmi miniszter az országos Vasutas Szövetség ellen.

Budapest, augusztus 22. Szenzációs rendelkezést tett a kereskedelmi miniszter az országos Vasutas Szövetség ellen. A miniszter ugyanis azzal vádolja a szövetséget, hogy a szabálytalanságok egész halmazát követte el gyors egymásutánban. Utasította tehát a vezetőséget, hogy a szövetség kebelébe jogtalanul tartozókat a szövetség azonnal zárja ki és a szabálytalanságokat szüntesse be. Ha ezt a szövetség legrovidebb idő alatt meg nem tenné, azonnal feloszlatja a szövetséget. A miniszteri rendelkezésnek előre beláthatatlan, óriási hordereje van, mivel a szövetség felőleli csaknem az egész magyar vasutasságot. Kinos izgalommal várják tehát az intéző körökben a rendelkezés hatását.

Törökországi események.

Páris, augusztus 22. A Párisban lévő ifju-törökök „Az új Törökország” című lapot indítottak. A lap vezércikkében eszteli a török forradalom történetét, az eddig uralkodott viasz állapotokat, valamint az ifju törököknek azon állapotok megszüntetésére irányuló törekvéseit. A cikk végül felsorolja azokat a feladatokat, amelyek megoldására várnak, hogy ily módon biztosítsák Törökország szabadsága és jóléte.

A kurdok.

Bern, augusztus 22. A Drosak című Genfben megjelenő ifju-török lap Tiflitzből táviratot kapott, mely azt mondja, hogy Kaukaziából jövő örmény emigránsokat, kik haza akartak térni, az orosz határon kurd csapatok megtámadtak. A kurdok nagy vízfürdőt rendeztek az örmények között, kiknek egy részét lemészárolták.

Athén, augusztus 22. Monasztirból jelentik, hogy a bolgárok tovább folytatják a kerület görög lakosságának megfélemlítését. Neonagri faluban a bolgár lelkes komiték segítségével hatalmába kerítette a görög templomot és a lakosság tiltakozása dacára, bolgár nyelven misét mondott. Kole banda-vezér felszólította Mokrin falu patriárkálitá parasztjait, hogy pártoljanak át az exarkátához. A lakosság küldöttséget menesztett a komitéhez, hogy tiltakozzék hasonló erőszakosságok ellen.

Az asztalosok krimiosaúja.

Budapest, augusztus 22. Jól megszívelendő tanulságot nyújt a munkásságnak, a budapesti asztalosok tegnapi határozata. Nem fogadták el, illetve vissza utasították a collectív rendszer alapján való további munkálkodást és kimondták a krimicsaut. Budapestben 4000 asztalos munkás van így kenyér nélkül.

Elfogott magyar betörő banda.

Newyork, augusztus 21. A „Deutschland” fedélzetén egy híres betörőkből álló bandát tartóztattak le, akiknek az a szomorú nevezetességük — hogy magyarok. A banda már régóta követi el a legmerészebb kikötő rablásokat, míg végre a szemfüles newyorki rendőrség elcsipik őket. A betörők még védekezni is próbáltak.

Templomrablók a felvidéken.

Ungvár, augusztus 22. Ma megismétlődött itt is a máramaroszigeti eset. Ismeretlen betörő tettesek mindkét helyütt kirabolták a zsidó templomot. Bizonyos, hogy mindkét betörés ugyanazon tettesek műve.

A készülő francia általános sztrájk

Páris, augusztus 22. A szajna megyei munkásszövetség a múlt éjjel gyűlést tartott a következő programmal: **Állásfoglalás** az általános sztrájk ügyében. Szavazásra nem került a sor. A résztvevők közül többen hevesen kikelték a kormány ellen, mert a villeneuvei események miatt letartóztatott elvtársaik ellen indított büntető eljárás még mindig nincs befejezve.

Letartóztatott magyar ügynök.

Páris, augusztus 21. Aeronthal külügy miniszter rendelkezésére, ma letartóztatták Korai Árpád budapesti ügynököt, aki ellen nagyszabású sikkasztás és csalási perek vannak folyamatban.

SANATOGÉN

megbecsülhetetlen erősítő és frissítő szer mindazoknak, akik rosszul érzik vagy bágyadságról panaszkodtak, de különösen idegesek és gyengéknek.

Több mint 7600 orvos által fényesen ajánlva. Kapható gyógytárak és drogériákban. Hálaliratokat bérmentve és ingyen küld BAUER Cie Berlin S. W. 43.

Eladó

egy db POLKE-féle 4 lóerejű légszesz-motor teljes felszereléssel együtt. — Értekezheti Debreczen sz. kir. város könyvnyomdájában, ahol a motor üzemben megtekinthető.

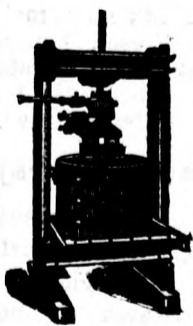
Értesítés.

Méltóságos gróf Degenfeld Pál ur téglási uradalmának vadászterületére szeptember 1-re hirdetett árverése

nem fog

megtartatni. Téglás, Szabó László urad. titkár.

Szőlőtermelők

a kedvező terméskilátás alapján megengedhetik az idén maguknak a legtekintélyesebb szab. 3 erőátviteli acélsavaru és acélkeretű „URSUS“

borsasjító beszerzését. Képes árlapot szállászati és pincészeti felszerelésekről ingyen és bérmentve küld:

Tóth Gyula Debrecen

Dr. **KARDOS SAMU**

és dr. **GÁBOR JENŐ**

társ-ügyvédi irodája f. évi augusztus 1-én kezdve Ipar- és Kereskedelmi t. 58. sz. a. palotájában t. 14. ajtó szám alatt van.

A debreceni Izs. Szent-Egylettől.
(Chevra-kadisa.)

Pályázat.

A debreceni Izs. Szent-Egylettől az előjáról (egyleti megbízott) állás f. é. november hó 1-én betöltendő lévén, ezen állásra pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak oly 40 éven aluli nős egyének, akik a magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják, a héber nyelvben és a liturgiában jártasak, temetések rendezése körüli megbízások és az ezekkel összefüggő írásbeli teendők elvégzésére, valamint a pénzbeszedésre kellő képességgel és intelligenciával rendelkeznek. Előnyben részesülnek oly pályázók, kik helyi ismerettel bírnak.

Az állás, mely egyelőre egy próbaévre töltetik be, évi 1000 kor. (Egyszer kor.) fizetéssel és pénzbeszedői jutallékkal lesz javadalmazva.

A kellően felszerelt, életkort, családi állapotot, vallásos előéletet és eddigi működést feltüntető pályázati kérvények f. évi szeptember hó 15-éig amlírott előjárósághoz küldendők be.

Debrecen, 1908 aug. hó 12.

A debreceni Izs. Szent-Egylettől előjárósága.

Stern József,
elnök.

Burger D. József,
jegyző.

Nyelv és irodalmi intézet

Debrecen, Piac-u. 9. sz.

Előleges értesítés.

Tisztelettel hozzuk a t. közönség tudomására, hogy intézetünket **follyó év szeptember hó 3-án** megnyitjuk és beiratásokat már most elfogadunk fentjelzett helyiségeinkben.

a) **Nyelvtanfolyamokra:** német angol, francia, olasz, esetleg a magyar nyelvre.

b) Német, francia, angol, olasz kereskedelmi levelezésre.

c) **világirodalom történet, művészet-történet és esztétikára.**

A nyelvtanfolyamokat a Berlitz-módszer szerint vezetjük, a tanítvány az első leckeórától kezdve csakis a megtanulandó nyelvet hallja beszélni. Nyelvtanáraink kiválóan képzett külföldi (ugyanazon nemzetbeli) tanítók. A többi tanfolyamokon ugyancsak elsőrendű tanítók oktatnak.

Tandij havi 10 korona.

Magán és cserle-tanítás. Nappali és esti tanórák. Prospektusunkat ingyen és bérmentve küldjük.

Az igazgatóság.

Utcai

lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalban:
Debreczen, Aranv János-utca 2. sz.

Ügynökök, akik szabóknál vagy privetve, ugyszintén azon urak, akik gyári vállalatoknál vagy más irányban terjedelmes ismeretséggel bírnak, egy gazdagon felszerelt összesajta **posztó és szövötekből** álló mintagyűjtemény által nagy keresetre tehetnek szert. Ajánlatok a bizonyítványokkal e lap kiadóhivatalába küldendők, Tuch Exporthaus jeligére.

A DEBRECENI MOTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
egyik legrégibb és legnagyobb
MOTORGYÁR

szállítja az elismert
legújabb típusú
legújabb típusú
legújabb típusú
legújabb típusú
legújabb típusú

Szivógáz-
Benzin-
Gáz-
Nyersolaj-
Acetylen-
Motorokat és lokomobílokat

Vezérköpviselő és raktár: **Gellért Ignác és Tsa**
Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon szám: 12-91

30 HL.

kitünő minőségű tavalyi termésű

fajbor

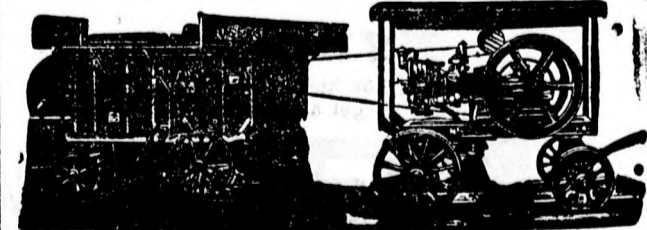
mérsékelt árban eladó. Értekezhetni

Szima István

urral Nagyléta 328. szám.

OSERS és BAUER

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.
WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-38.

Benzin-lokomobílok

Benzin-motorok, szivógáz-motorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemeltetés óráerőnként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek. Elsőrendű, szolid gyártmány. Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk. Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schlosz János és Társai, Szász-Vesszős 8 HP cséplő szerelvény, Papp János Iháros-Berény 8 HP, Nagy J. Tsa Boglár 6 HP, Takács Imre malomtulajdonos Pásztó 75 HP szivógáz-telep, Stenger Vilmos Nagy-Topolovecz 50 HP és még számos nagy urad.

Német szóra

fogad gyer-
o mekeket o

BUCHALLA ERVIN

tanító Szomolnokon
Szepes vármegyén.

Telefon 210.

Telefon 210.

Földes Sándor

elektrotechnikai vállalata

Debreczen nagytrafik udvar.

Legolesoban és szakszerűen készít vil-
lamos villágítási- erőátviteli berendezé-
seket, házi és magán telefonok, villany-
csengők berendezését és évi jókarban
tartását, valamint minden e szak-
mába vágó legkomplikáltabb munkát.

Találmányok és fogalmak

Keresünk folyton jó és szabadalommal védhető
találmányokat átvenni és értékesíteni azonnali magas
készpénz fizetéssel vagy nyereségrészesedéssel az
egész szabadalom tartósága alatt

Találmányok melyek még nem állnak hivatalos
védelem alatt, általunk eszközöltetnek, illetve meg-
keresetetnek.

Ugyisint minden szabadalomjogos és szaba-
dalomműszaki ügyekben költségmentesen adunk fel-
világosítást.

Ajánlatok intézendők: Patentanwälte Ingenieur
Krug und Professor Aquilar Basel (Schweiz) Freie-
stasse 32.

Szabadalmi hivatal találmányok és szabadalmak
eszközlése és értékesítésére az összes országokban.

A kérdések duplaportóval látandók el.

Okulárium

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 15.
félemeleten. Wien, I. Kärtnerstrasse 39.
Megfelelő szemüvegek ingyenes orvosi
rendelés naponta 9 órától 7-ig Márkus
dr. vezetése alatt. Szemüvegek és orr-
csipetők 3 koronától feljebb. Színházi
és távcsövek minden kivitelben dus vá-
lasztékban.

Zeis-Trieder látcsövek.

Kerékpár, varrógép,
gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek
állandó raktára. Nagy választék lemez-ujdon-
ságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket,
mindennemű mechanikai készülékek javítását,
vas- és fémesztiergályozást, zománcolást, nicke-
lezést és az összes e szakmába vágó mun-
kákat szakszerűen és pontosan készítjük.

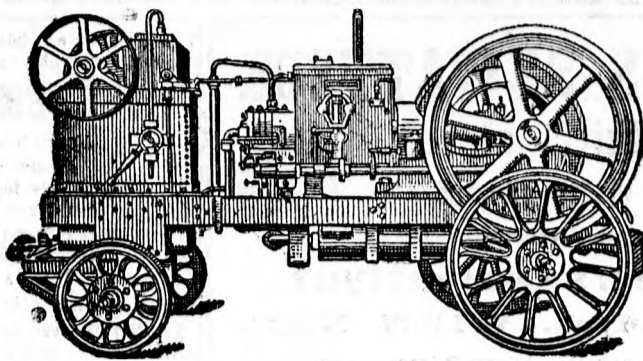

Geller és Németh

Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Eredeti „OTTO“ benzin motorok cséplési célra.

Saját műhely!
IX. Mester-utca
81. szám alatt.

Saját műhely!
IX. Mester-utca
31. szám alatt.

továbbá benzin-, petrolin-, légszusz és szivógáz motorok faszén, antracit és koksztüze-
lésre 1-1500 lóerőig LANGEN és WOLF motorgyár BUDAPEST VI., Váci-körút 59.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az
Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. kép-
viselője. Iroda Debreczen, Plác-utca 77. szám
(az udvarban). — Telefon szám 567.

Elvállal Villamos Villágítási berende-
zéseket, lakások, üzletek és egyéb
helyiségek részére a legszolidabb ki-
vitelben erőátviteli motorberendezése-
ket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk
stb meghajtására a leghasznosabb kivitelben,
Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csilá-
rokat, dynamó-gépeket, motorokat, műszereket,
iv- és izzólámpákat dr. Just Wolfram lámpákat,
Tervek és költségvetés díjtalan.

Eladó

6 hold majorsági föld

épületekkel felerészben faj-
szöllővel beültetve közel a
városhoz. — Értekezhetni:
Vályi Nagy Gusztáv ügy-
véddel Csapó-utca 22. szám.

Mütrágya!

Foszfor, légeny- és káli trágyák!
Szárított fekál és szárított ser-
téstrágya! Elsőrendű szőlő-
trágyák waggonszámra leg-
jutányosabban megrendelhető.

Klár Andor

bank- és áruüzletében

Debreczen,
Miklós-utca 23. sz.

Ugyanott kőszén mész, wag-
gonszámra 1-3 évre, kötésre
vásárolható.

Bankosztály!
Törlesztéses, kötvény és
váltókölcsonőket folyósít.

A modern gyógyszerek között, melyet az orvos leginkább rendel az
idegerősítő MUIRACITHIN

első helyen áll. Az idegbetegek képezik ma az orvosi működés főpontját. Különösen
időelőtti gyöngye szervezetük, vagy idegbetegek nem hagyhatják figyelmen kívül. Az
időelőtti idegesség, a túleröltetés, a túlmunkásság, kiesapongás stb. következménye és
betegé teszi az egész testet. Ezért aztán a csekély rosszullétnek, mint étvágytalanság
feledékenység, reszketés, félelem, izgatottság stb. állandó kísérői az időelőtti ideggyön-
geségnek. Ne mulassza el tehát senki ily esetben orvosi kezelés alá vetni magát ideje-
korán s az orvos, mint említettük a „Muiracithin“-ben egy kiváló gyógyszert fog aján-
lani. Olvassa el az orvosi véleményeket, melyek kívánatra ingyen és bérmentve meg-
küldetnek. Orvosi rendelvényre minden gyógyszertárban kapható.

Vezérképviselő Ausztria-Magyarország részére: Hirschen-Apotheke, Wien VII. West-
bahnstrasse 19. — Gyár: Handelsgesellschaft Noris Zahn & Cie., Berlin O. 40. Neu
Friedrichstrasse 48.

GLEICHENBERG klimatikus GYÓGYHELY.

(STEIERORSZAG.)

Nyári évad: Május 15-től okt. 1-ig. — Félalpin jellegű kedvezőbb klimatikus viszonyok.

Gyógyjavulatok: Légzőszervek (hurut, asthma, emphysema), szívizom betegségei,
idegbajok, rekonvaleszcencia. — Gyógyeszközök: Inhalációs és pneumotherapia, szén-
savas fürdők, hidegvizgyógyintézet, gyógy-gymnastika, napfürdők stb.

Gyógyforrások: Konstantin, Emma-forrás Johannis-kút, Klausenforrás.
— Gazdagon illusztrált prospektusokat küld, lakás- és kocsikról gondoskodik
a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-körút 43. 200 napig

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek. WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, bőrkeményedést
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHALÁL
Ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb
sósorszesz az
ERŐ SÓSORSZESZ
Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS
GYÖR, BAROSS-UT.

Csomo-göngyöcskék
BARTA-féle erdei gyümölcsökkel,
iszak, asztrók, gomba-, hús- és fűszér-
konzervek, nemes borviccák,
- legújabb minőségben szállít
előkelőbb csomagolásban készítették az

BÉLHURUT
(hasmenés), gyomorgörcs legjobb gyógy-
szere a BARTA-féle fekete áfonya-
gyógybőr, kapható gyógyszerüzek-
nél. 1 üveget 3 k-ért bérmentve szállít
előkelőbb csomagolásban készítették az

Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szécsény). - Kérjen árjegyzéket!

PLATSCHEK VILMOS
először legolcsóbb, legbiztosabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

DIGESTOL GLÜCK
a legalkalmasabb
emésztőpor
Doboz 2 kor.
Postai számla: FERER GALAMB-gyógyászati
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerüzben és drogeriában

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle fegy-
ret a lakásban ép úgy, mint mindennemű borméreg, vérs-
és levéltetűt és egyéb kórt- és veteményben kártékony állat-
kákat és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védőszer szunyog és darázs ellen.
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítják
a feltétlen eredményt.
Veszerképviselőik Magyarországon részvevők:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-sz. 36. - Telefon 21-51.

RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓZI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészi
kivitelben fényképnagyítások, aquarell-
és olajfestmények. Másolások selyemre,
bársonyra, tóra, szaténra stb. Bross, fűggelék, tü stb.
apró ékszerekkel. Porcellánba égetett fényképek
szállítására stb. Mirel köldék ingyen és bérmentve árjegyzéket?

BOGDÁNY
szerencséseje paratlan!
Vasaroljunk osztály
sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nal
BUDAPEST, RÁKÓLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt biztosan hat.
Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Teltetés-útközben” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. Minden gyógyszerüzben és drogeriában kapható.
Főraktár: **BERETVÁS TAMÁS** Gyógyszer-üzlet KISPEST, utca 2.
Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésénél.

PÁRIS SZÁLLODA
Szállás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.
100 szoba 2-20 K-ig feljebb, kiszolgálás-
nal és villanyvilágítással együtt. Fürdők,
naplós kávéház, étterem. Villamos vasúti
megállóhely az útszél pályaudvarok és
hálózat felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.
homopátiail rendelő-intézet
Idült betegségekben
szervezők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrmőruai elsőrangúak és az egész
világon el vannak terjedve.
Első és legnagyobb
molylár ellen védő részv.-tára.

Dr. Mátyás Mihályné felsőbb leány tan.
és nevelő intézete.
Budapest, VI., Teréz-körút 39. I. em.
Internátus és iskola, bennlakó, fél-
bennlakó és bejáró növendékek
számára. Elemi iskola, felsőbb le-
ányiskola, továbbképző tanfolyam.
Allamérvényes bizonyítványok, kor-
látolt számú növendékek. Gondos
családias nevelés. Egészséges, tág-
as helyiségek, elsőrangú ellátás.
Kiváló tanerők. Bennlakó francia
és angol nevelőnők. Bővebb felvi-
lágosítást nyújt és kívánatra pros-
pektust küld
az igazgatóság.

BUZIÁSI PHÖNIX ASVÁNYVIZ
Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.
Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített.
* RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ. *
Orvosilag ajánlva.
Üdít, gyógyít.
Ivógyógyomórá használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál,
hugykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál
kitünő hatásának bizonyult. - Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buziasí gyógyfürdő igazgatósága Buziasfürdőn.
Debreceni főraktár Grünberger és Glöck oégnél.

Császárfürdő Budapesten.
Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-
rend tulajdona. Elsőrangú kénes hővívü gyógy-
fürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényel-
mes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és
márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos
vizfürdők. Ivó-kúra. 20 kényelmes lakosztoba.
Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust
ingyen és bérmentve küld
1822 Az igazgatóság.

HIRDESSÜNK DEBRECZEN
című politikai napilapban. - Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Templomi és egyéb dísz tárgyak
evőeszközök, tálcák stb. aranyozása és ezüstözése. Kardok, sarkantyuk, korcsolyák, kocsik, gép és bicikli részek.
Kirakat állványok stb. nikkellezése. Csillárok átalakítása, csiszolása és galvanizálása. 806
Debreceni Galvanizáló Intézet Debreczen, Piac-utca 43. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajanlat.

Peérban (Szilágymegyében) 100 véka finom faju téli alma helyben **eladó**. Értekezhetni Szent Anna-u. 32.

Mindennemű férfi és női kalapok tisztítását a legdivatosabb forma szerint és a legjobb kivitelben a legjutányosabb árak szerint készíti özv. Kiss Gáborné utóda BORZA ISTVÁN kalapos üzlete Debrecen, Főpiac, (Stenczinger haz). Cilinderek azonnal vasaltatnak.

Hegedű órákat adok koronájával. Cim a kiadóban.

Eladó az Ondódon 29 öl szántóföld új épülettel a Vedres dűlőben, ára 3400 frt, 500 forint teherrel. Értekezhetni özvegy Csereszyés Ferenénél ugyanott.

Jámor Zsigmond kárpitos, szalongszabó, bútorjavítás, diványokat, matracokat, javításokat jutányosan vállal. (Rákóczy) Meszena-utca 2. sz.

8600 forintra becsült jövedelmező ház megvehető 3500 forinttal. Cim a kiadóba.

Joghallgató keresztény házhoz nevelőnek vagy instruktornak ajánkozik. Cim a kiadóhivatalban.

Jó fehérnemű varrónő urnók pártfogását kéri. Cserepes u. 7.

Legjobb anyaggal, legolcsóbban és legmegbízhatóan rendez be, helyben és vidéken, villamos világítást, ivólámpákat, izzólámpákat, költségvetésű tészt díjtalanul

FÖLDVÁRI L.

Kossuth-utca 1. az udvarban. — Telefon 168. sz. — Tanuló felvétetik.

14—16 éves kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: **Arany János-utca 2-ik szám,** (Hungária kávéház).

Egy nőtény kanári 4 koronáért eladó. Honvéd-utca 29. sz. a.

Ombalom pedálos, teljesen új, gazdagon diszítve, gyönyörű hanggal, melynek értéke 500 korona, most minden áron azonnal eladó. Darabos-utca 57.

Elköltözés miatt, egy szoba konyha azonnal kiadó. Török Bálint-utca 14. szám.

Kereslet.

KIFOGÁSTALAN jó főzőnő kerestetik helybéli ur, családnak; szeptember hónap vidéki szőlőben töltendő. **Értekezhetni Szent Anna-utca 32. sz.**

Teljes ellátást keresek (kóser kosztot és különbejáratu szobát) két gimnazista fiam részére intelligens izr. családnál. Egyik fiu 16, a másik 17 éves. Cim id. Kohn Márton Komádi Biharm.

Ügyes és szolid varrólányok felvételnek Vanger Sándor és társánál Battyányi-u. 1.

Első segéd alkalmazást nyer azonnali belépésre Rosenfeld Lajos rőfős, női és férfi divat üzletében Ermihályfalván. Jó megjelölésű ügyes elárusító előnyben részesül.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasa szer a **MOLLITERGIN**, mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdőségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézörösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szélfújta arcot vagy kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré s puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható! Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára **Mihalovits Jenő** gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építészeti vezetője

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek. Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál. **Villagítótételek, csillárok és szerelvények** des választás a. Telefon szám: 568. 1068

Intézeti fehérneműek

előírás szerint. — Matracok — paplanok — ágyszőnyegek — Flanell takarók — esőernyők — gallérok — nyakkendők — zsebkendők — harisnyák

Dorogán és Somossynánál

Debrecen,

*** Kistemplombazár. ***

Az

Ott Károly utóda

cég áruháza

Kossuth-utca 2. (városháza alatt)

feloszlik.

A raktáron levő francia

batisztok

métere

27 es 32 krajcárért

lesznek elárusítva.

2

Elegáns facon!

Heti gyártás 15000 pár.

Kitűnő hírnevünket

szolid alapelveinknek

köszönhetjük.

Legnagyobb választék!

1200 munkás és hivatalnok.

CIPŐÁRUINKAT

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honi ipar.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Honi ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből	frt. 3.30
Férfi füzös cipő, kitűnő Box-bőrből	„ 4.50
Férfi füzös cipő, valódi Box-Calf-ból, kedvelt sétánycipő	„ 5.75
Férfi füzös cipő, legfinomabb Chevræuxból, igen könnyű, Goodyear varrott	„ 6.—
Férfi füzös félcipő, finom Chevræuxból, Goodyear varrott, elegáns kivitelű	„ 5.50
Férfi gombos cipő, 1-a Chevræuxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 7.—
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calfból, American Style	„ 7.50

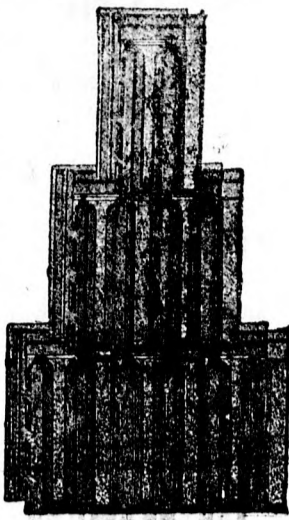

Női félcipő, erős bőrből, mindennapi használatra	frt. 2.30
Női füzös félcipő, fekete Chevræuxból, nagyon elegáns	„ 3.50
Női füzös cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozású	„ 4.—
Női füzös cipő, 1-a Box-Calf-ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 5.50
Női gombos cipő, legfin. Chevræuxból, Goodyear varrott, elegáns facon	„ 6.
Női félcipő, legjobb amerikai, sötétbarna Chevræuxból, Goodyear varrott, legfinomabb kivitelű	„ 5.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár r.-t. debreceni főraktára Piac-u 48.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn féle szab. biztonsági átfedőcserép 272. szám.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

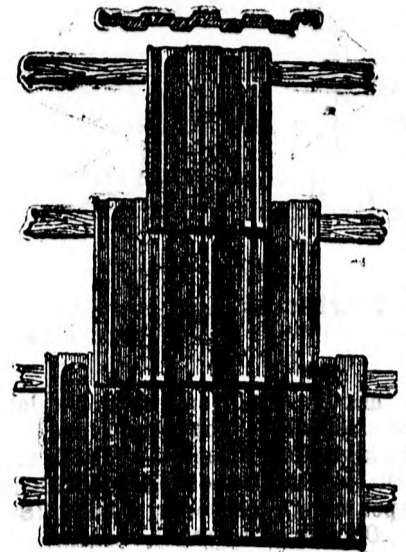
Bohn-féle téglagyárak

Nagykikindán és Zsombolyán. — Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák.

50 millió évi gyártás
a cs. és kir. szab. BOHN-féle biztonsági átfedő cserépekből. VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva. GYÁTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserépek.

Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány Szab. biztonsági préselt átfedő cserép 253. szám.

Hirdetmény.

Mindazok a személyek, kik az 1908. évi szeptember hó 1-ső napján a szabad forgalomba már átment, vagyis az 1899. évi XX. t.-c. szerinti szeszadóval és az 1899. évi XXIV. t.-c. szerinti szeszadó pótlékkal is már megadóztatott olyan égetett szesz folyadékok készletével bírnak, mely összesen 10, illetőleg 5 liternél több alkoholt tartalmaz, az 1908. évi XXVIII. évi 121. és 123. §-ai értelmében kötelesek legkésőbb az 1908. évi szeptember hó 3-dik napjaig a folyadék mennyiségét és annak alkoholtartalmát, valamint azon községet és helyiséget, melyben az a folyadék tartatik, az illető készletek tartási helyére nézve illetékes pénzügyőri szakasznál írásban két példányban bejelenteni, tekintet nélkül arra, hogy ezek a készletek saját vagy idegen helyiségben vannak-e elhelyezve.

Ha az égetett szesz folyadékok összes készlete az 1899. évi XXV. t.-cikk szerinti elárúsításra vagy kimérésre jogosultsággal bíró személyek birtokában 10 liter, más háztartásokban pedig a családfő birtokában 5 liter tiszta alkoholt meg nem halad, azt nem kell bejelenteni Minden más esetben a szabadforgalomba már átment összes készlet, ide értve a pótdó alá nem eső 10, illetve 5 liternyi mennyiséget is, bejelentendő.

A kis tartályokban levő illatszerek, ha súlyuk 1 kilogrammnál nem tesz többet, nem esnek a bejelentés kötelezettsége alá.

A bejelentések az előírt minta szerint szerkesztendők. A bejelentéshez szükséges őrlapok az előállítási költségek megtérítése mellett minden pénzügyőri szakasznál és Budapesten a fogyasztási adóhivatalnál is kaphatók.

A készletek bejelentése és a készletek után esedékes pótdónak befizetése a birtokosnak képezi kötelezettségét.

Az egyugyanazon fél birtokában ugyanabban a községben (városban), habár különböző helyiségekben levő folyadékok egy bejelentésbe foglalhatók, de az ugyanazon fél birtokában különböző községekben (városokban) levő égetett szesz folyadékokról községenként külön-külön bejelentések teendők.

Likőröknél és roszolnál, ha a cukortartalom egy hektoliter folyadéknál legalább 10 kilogrammot tesz, az alkoholtartalmat nem kell bejelenteni, hanem jogositva van a fél az egész ilyen likőr-, illetve roszolis készletét hektoliterenként 35 hektoliter fok alkohollal bejelenteni. Ha ezt a kedvezményt az e nemű folyadékok egész készletére nézve együttesen nem veszi igénybe, akkor az egész készletnek tényleges alkohol-tartalma jelentendő be.

A pótdó alá eső bárminő esszenciáknál, illatszereknél, kozmetikus cikkeknel, gyógyszereknél és gyógyászati készítményeknél, azok alkohol-tartalmának bejelentése mellőzhető, tekintet nélkül arra, hogy a folyadékok mily mennyiségben vannak készletben.

Azok az alkoholmennyiségek, melyek a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok, illetőleg Bosznia vagy Hercegovina területéről az 1894. évi XV. t.-cikk, illetőleg az ezt módosító 1899. évi XVII. t.-c. szerinti szabályszerű eljárás mellett még az 1908. évi szeptember hó 1-ső napját megelőző időben utaltattak át a magyar szent korona országainak területére, ide azonban csak folyó évi szeptember hó 1-ső napján vagy azután érkeznek be, a most hivatkozott törvényekben körülírt eljárás kivül további bejelentési kötelezettség alá nem esnek.

Minden más olyan esetben azonban, midőn a bejelentés kötelezettsége alá eső égetett szesz folyadékok az 1908. évi szeptember hó három első napján szállítás alatt allanak, anélkül, hogy már bejelentve és potadóval megadóztatva lennének, a bejelentés megtétele és a potadó befizetése az áru átvéőjének képezi kötelezettségét, ki a bejelentést a szesz megérkezésétől számítva legkésőbb 48 óra alatt megtenni köteles.

Ha az 1908. évi szeptember hó 1-én meglévő égetett szesz folyadékok készletének a fentiek szerinti bejelentése elmulasztatik, vagy ha a bejelentett alkoholmennyiség 10 százalékkal csekélyebb annál a mennyiségnél, mely a hivatalos felvételnél megállapították: az 1908. évi XXVIII. t.-c. 121. §-a értelmében az így megrövidített, vagy a megrövidítés veszélyének kitett potadó 4-szeres összegétől annak 8 szoros összegeig terjedhető pénzbüntetés alkalmaztatik.

A bejelentésben foglalt másnemű valótlanságok, melyek nem az alkohol mennyiségére vonatkoznak, 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fenytettek.

M. kir. Pénzügyigazgatóság.

Debrecen, 1908 augusztus hó.

Eisenmann Oscár,

kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató-helyettes.